

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 60.

V Ljubljani, v ponedeljek 14. marca 1892.

Letnik XX.

Lakota.

Nenavaden, strašen gost jel je obiskavati svet, vzlasti Evropo. Ov vseh stranij poročajo listi o vedno silneje razširjajoči se lakoti. — Lakota sicer ni nikoli popolno prizanesla ljudem, a da bi se širila v toliki meri, kakor dandanes, tega niti ne pomnijo najstarejši ljudje. Nad trideset milijonov ljudij gladuje na Ruskem, nad tisoče in tisoče jih trpi lakota v Galiciji in med ogerskimi Slovaki. V glavnih mestih evropskih držav, v Rimu, v Berlinu, v Parizu, na Dunaju, oblastva straše delavci brez dela, ki se zbirajo ter po ulicah kriče: Dela, kruha! Kruha, dela!

Razni so uzroki teh grozečih in obstoju človeške družbe skrajno nevarnih pojavov. Neposreden vzrok sedaj strašeči lakoti so pač slabe letine v zadnjem času. V mnogih ruskih pokrajinah, ki so bile navadno „zakladnice žita“ za Rusijo, niso ljudje niti za svoj živež pridelali. A pri današnji svetovni komunikaciji bi take krajevne slabe letine ne donašale ljudem stradeža, ako bi takih nesreč ne uporabljali v svojo korist trgovci in spekulant.

Za te vrste ljudi letina ni nikoli slaba. Ako kmet pridelal obilno, tedaj oderuh nastavi pridelkom tako nizke cene, da jih je kmetovalec prisiljen dati v izgubo. Ako je letina slaba, tedaj taki sleparji po dogovoru poskočijo s cenami tako visoko, da revež zopet ne more za njimi. Tako pride, da skoro poleg skladišč, napolnjenih s silnimi množinami žita, ljudje umirajo od lakote.

Toda to niso še vsi uzroki pomanjkanja. Važen vzrok vzlasti po mestih je tudi pomanjkanje dela, zasluzka. Dandanes svet dela s strojem, dela in dovrši več, kakor ljudje potrebujejo. — Naročila izostajajo, izdelki se kopičijo v skladiščih, delavec se omejuje pri delu. Danes mnogo delavcev odslovi ta tovarna, jutri druga in tako se vzlasti po zimi grozno množi število delavcev brez dela, kakor to

sedaj vidimo posebno po velikih mestih, kamor vse sili s kmetov, kjer pa kmetovalec tudi za drage denarje ne more dobiti za obdelovanje zemljišča potrebnih poslov.

Med poštene delavce brez dela pa se seveda pomeša vsa sodrga po mestih, ki beži pred delom ter se rajši preživlja z drznim beračenjem ali pa s tatvinami. Klasičen dokaz za to javili so dunajski listi z dne 11. t. m. Ti listi so namreč poročali, da je prišel neki uradnik avstrijsko-ogerske državne železnice dne 11. t. m. na Dunaju pred občinsko hišo v mestnem okraju Favoriten, ko so ravno živež delili „delavcem brez dela“. Hotel je imeti štiri sto delavcev, ki naj bi bili šli odkidavat sneg s tira državne železnice. Zato je povabil ondi zbrane delavce brez dela. A kaj se zgodi? Nobeden teh delavcev brez dela ni hotel ž njim na delo.

Poglavitni vzrok sedanjih osodopolnih gospodarskih razmer pa je nenaravna razmera med delom in kapitalom. To je oni železni zakon, ki s kruto silo tlači človeštva večjo in boljšo polovico ter odnaša občno blagostanje. V razmeri med kapitalom in delom, kakor se dandanes pojavlja na svetu, kažejo se v vsej goloti in škodljivosti za človeško družbo brezbožna, ateistična načela, kakor se vresničujejo v gospodarskem oziru. Človek ni osebno bitje, on je brez cene in le toliko velja, kar plača z delom. Kakor pri stroju gleda gospodar, da mu več koristi, kakor stroj zavrže, ko ga obrabi, tako se dela dandanes z delavcem. In odtod na jedni strani brezmejno bogastvo, na drugi strani pa strašno siromaštvo.

Ker smo omenili, kako razsežno in kruto gospodari lakota, omenimo še, kako je bogastvo nagromadeno v posameznih rokah. Imetje pariških Rothschildov na priliko znaša tri milijarde, to je tri tisoče milijonov. Toliko ima samo Rothschild v Parizu, vsi pa imajo imetja — trinaest milijard! — Človeku bi se moralo zmešati v glavi, ako bi si napravljaval pravi pojem o vsem tem denarju, o katerem se starodobnemu Krezu niti sanjalo ni.

Omenimo še nekaterih drugih svetovnih bogatinov: Najbogatejši mož na svetu je ameriški milijonar John Gould, katerega imetje cenijo na 1375 milijonov dolarjev, ki mu donašajo letnih 70 milijonov obrestij; J. V. Mackay ima 1250 milijonov, obrestij 62 in pol milijona; G. Vanderbilt 625 milijonov, obrestij 31 milijonov; J. P. Jones 500 milijonov, obrestij 25 milijonov; J. J. Astor 450 milijonov, W. Stewart 200 milijonov. Najubožnejši med temi velikimi kapitalisti je G. Bennett v Novem Jorku, ki ima „samo“ 150 milijonov, od katerih revež dobiva le polosmi milijon letnih obrestij. — In koliko je še drugih milijonarjev na svetu!

To je pač ogromno imetje, ki je nakopičeno v rokah pojedincev. Ko bi ti ljudje, ki gospodarijo s tako ogromnim premoženjem, imeli le iskrico krščanskega bratoljubja, pač bi morali vsaj nekaj svojega obilnega imetja darovati za občno blagostanje. Toda tega od takih ljudij ni pričakovati, kajti ko bi imeli ti kaj bratoljubja v svojem srcu, bi si ne bili mogli toliko denarja pridobiti. Pridobili so si ga večinoma s spekulacijo in na njih milijonih se poznajo sledovi krvi, znoja in solza ubozih!

To je v gospodarskem oziru napredek brez Boga. „Oj, jokajo se milijoni, — da eden le se veseli.“

Pač jasno je iz tega vsakemu, zakaj se trudijo povsod, rešiti zamotano socialno vprašanje, zakaj je vzlasti krščanskim narodom papež Leon XIII. v svoji slavni okrožnici o delavskem vprašanju dal nekako navodilo, po katerem naj kristijani jednotno in z vsemi silami delujejo, da se odstrani socialno zlo, ki grozi temelj izpodkopati človeški družbi. — Žal, da je pri mogoteh glas Leonov glas vpijočega v puščavi in da zato pogubni socializem z nekako elementarno silo stopa na dan ter zbira okrog sebe milijone nezadovoljnejev.

Dal Bog, da bi bila to le poskušnja, ki bi človeštvo, ločeno od Boga, zopet privedlo k Bogu, viru prave sreče!

LISTEK.

Sebastopolj.

(Spisal Lev Tolstoj, prevel J. P.)

V.

Knez Galicin, podpolkovnik Neferdov in Praskuhin, katerega ni nikdo klical, s katerim ni nikdo govoril, kateri se pa ni ločil od njih, šli so pít čaj k Kaluginu.

„No, ti nisi do konca dopovedal o Voski Mendelju,“ rekel je Kalugin, slekel suknjo, sedel k oknu in raztegnil naskrobljeni ovrtnik holandske srajce.

„Počakaj, bratec! Je vous dis, il y avait un temps, on ne parlait, que de ça!“, rekel je smeje knez Galicin, vstal od glasovira, pri katerem je sedel, in usel se k oknu k Kaluginu. — „Le počakajte. Vse to natančno vém . . .“

Veselo, umno in pogumno je pripovedoval neko ljubezensko dogodibico, katero pa mi izpustimo, ker za nas ni zanimiva. Opazilo se je pa, da ne le knez Galicin, temveč vsi ti gospodje, sedeč tu pri oknu in glasoviru in držeč noge križem, postali so vse drugi ljudje, kakor na buljaru. Tukaj so bili mej svojci posebno še Kalugin in knez Galicin jako ve-

seli, mili in dobri. Ni je bilo več one napihnenosti in prevzetnosti, katero so kazali poprej pehotnim častnikom. Razgovarjali so se o svojih peterburških vojaških tovariših in znancih.

„Kaj pa Maslovski?“

„Kateri? Ulanec ali konjiški gardnik?“

„Oba poznam. Konjiški gardnik je bil pri meni še deček, ravno iz šole je izstopil.“

„Je li starši že stotnik?“

„O, že davno.“

„Kaj, ali se še vozi s ciganko?“

„Ne, zapustil jo je, kakor je že navada.“

Potem je knez Galicin sedel za glasovir in lepo zapel cigansko pesem. Praskuhin jo je pa ponovil, če tudi ga ni nikdo prosil. Pél je tako dobro, da so ga poprosili, naj še zapoje, s čimer je bil jako zadovoljen.

Sluga je prinesel na srebrnem podnosu čaja s smeteno in prestami.

„Podaj knezu!“ rekel je Kalugin.

„Čudno je,“ rekel je Galicin, vzemši kozarec in stopivši k oknu, „da tu v obleženem mestu igramo na glasovir, pijemo čaj s smeteno, in imamo stanovanje, kakoršno bi si želel imeti v Peterburgu.“

„Kaj, ko bi še tega ne bilo,“ rekel je z vsem nejevoljni stari podpolkovnik, „bilo bi popolnoma

neznosno to neprestano čakanje nečesa . . . ; vidite, kako slednji dan pobijajo in pobijajo, pa ni nobene konca, ko bi pri tem morali še živeti v blatu in brez vse ugodnosti.“

„Kaj pa naši pehotni častniki, ki živé v utrdbah in beznicah z vojaki, jedó vojaški boršč (malorusko kisló juho), — kaj je pa ž njimi?“

„Kako jim je? Če tudi deset dnij ne premené perila, vendar so junaki, čudoviti ljudje.“

Sedaj je v sobo prišel pehotni častnik.

„Jaz . . . meni je ukazano . . . jaz moram k gen . . . k njegovi ekscelenci od generala N.“ — vprašal je nekako v zadregi in se priklonil.

Kalugin je vstal, ni odzdravil častniku, z razžaljivo uljudnostjo in napetim oficijalnim nasmehljem ga je vprašal, če ne more počakati, ni mu rekel, da naj sede; sploh se zanj ni več zmenil, temveč se je obrnil k Galicinu in jel ž njim pogovarjati se v francoščini, tako da ubogi častnik, ki je ostal v sredi sobe, res ni vedel, kaj bi storil.

„Prišel sem v jako nujni stvari,“ rekel je častnik po kratkem molčanju.

„A, tako! Prosim!“ rekel je Kalugin, ko je bil oblekel suknjo in ga spremil k durim.

„Eh, bien, messieurs je crois, que cela chauffera cette nuit,“ rekel je Kalugin, prišedši od generala.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. marca.

Notranje dežele.

Češko. Vladni „Wiener Tagblatt“ pozivlja češke Nemce, da naj pusté češko-nemško politiko. Nemci na Češkem niso v nobeni nevarnosti, to so priznali celó nemški nacionalci. Nemški liberalci pa ne smejo biti bolj narodni nego so nemški nacionalci. Iz strankarske politike tudi ne morejo naglašati, da je nemštvo na Češkem v nevarnosti, kajti prejšnja opozicija se je približala vladi in je poslala celó svojega moža v ministerstvo. Levica naj se poprime bolj praktičnih vprašanj, n. pr. vredenja valute. Vladno glasilo pač propoveduje le gluhim ušesom.

Češko-nemška sprava. Kakor se kaže, v odseku za češko-nemško spravo nobeden predlog ne bode dobil večine. Nemci hočejo, da se sprava nadaljuje in prične specialna debata. Za ta predlog ni nobene večine. Veleposestniki in Staročehi so za to, da se sprava odloži, Mladočehi pa, da se popolnoma odkloni. Stvar bode torej najbrž potem v odseku zaspala. Sedaj nastane vprašanje, bode li vlada skušala izvesti z naredbami novo razdelitev okrajev in kako hoče to storiti. Po postavi mora v tej zadevi deželni zbor vprašati za mnenje, ali tega mnenja se pa ni dolžna držati, kakor mislijo Nemci. Kaj pa, če deželni zbor ne izreče nobenega mnenja. Sme li v tem slučaju nadaljevati stvar ali mora čakati, da se deželnemu zboru poljubi svoje mnenje povedati.

Mladočehi. „Selske Noviny“ pišejo, da se bode letos ponovila komedija, katero so lani uprizorjali češki državni poslanci. Vsak bode drugače govoril in s tem stranki veliko škodil. Za dokaz navaja neki shod političnega društva „Sladkovsky“. Na tem shodu je poslanec Krumbholz priporočal, da Mladočehi povuste boj za državno pravo, Jindřich je poslušalec napovedal za državno pravo. Potem ta list navaja celo vrsto mladočeských govorov, v katerih se poslanci izrekajo za pasivno politiko ali proti njej. Opozarjajoč na Grégrov poslednji govor, pravi, da bi nad politiko mladočeských poslancev obupal. Iz navedenih citatov je razvidno, da se Mladočehi ne držé dosledno svojih načel. Vidi se pa tudi, da ta list hoče podkopati stališče Mladočehom, da pripravi tla kmetiki stranki.

Vnanje države.

Bolgarija. Omenili smo že, da so bili zaprli Šišmanova, ki je v službi pri ruski pošti v Carigradu, ker je sumljiv, da je sokriv pri umoru Vulkovičevemu. Poprej so bili prijeli nekega Makedonca Hrista, ki je tudi vedel za to stvar. Ta je povedal, da je Šišmanov njega prosil, naj umori Vulkoviča. Ko ga on ni hotel, je pa Šišmanov najel dva Rusa, katera pa on ne pozná. Ko je Hristo to izpovedal, zaprli so Šišmanova, ali ga morali izpustiti na rusko zahtevanje. Šišmanov je rojen Bolgar in je v ruski službi ter ima ruski potni list. Opravljal je dozdaj razne, ne baš častne službe. Tako so ga večkrat uporabljali za vohuna in agitatorja. Tudi sedaj je v Carigradu pri pošti najbrž bil le na videz nastavljen, v resnici je pa imel vse druge posle. Kaznovan gotovo ne bo, ker Rusi stvari ne bodo dalje preiskavali, ali nadejati se je, da bode turška vlada zahtevala, naj ga odstranijo iz Carigrada.

Turčija in Bolgarija. „Daily News“ so izvedele, da se odnošaji mej Turčijo in Bolgarijo utegnejo shujšati, ker so Turki velevlasti izročili osebo, o kateri se je domnevalo, da je umorila Vulkoviča. Bolgarska vlada se hoče v Carigradu

„Kaj? Ali planemo iz mesta? začeli so spraševati vsi.

„Ne vé; bodete že sami videli,“ odgovoril je Kalugin s tajinstvenim nasmehom.

„In moj poveljnik je na utrdbi in toraj tudi jaz moram iti,“ rekel je Praskuhin, opasujoč sabljo.

Pa nikdo mu ni odgovoril; on sam je moral že vedeti, če mora iti, ali ne.

Praskuhin in Neferdov sta odšla, da odideta na svoji mesti.

„Z Bogom, gospóda!“

„Na svidanje, gospóda! Še danes po noči se vidimo!“ zaklical je Kalugin iz okenca, ko sta Praskuhin in Neferdov usedla se na kozaška konja ter oddirjala po temni ulici. Peketanje kozaških kónj je skoro utihnilo v temni ulici.

„Non, dites moi, est-ce qu'il y aura véritablement quelque chose cette nuit,“ rekel je Galicin, sloneč s Kaluginom na oknu in gledajoč bombe, ki so letele v zrak z utrdb.

„Tebi moram povedati, ali vidiš . . . če si že bil na utrdbah?“

Galicin mu je prikimal, dasi je bil le jedenkrat na 4. utrdbi.

(Dalje sledi.)

pritožiti. Položaj je jako kritičen, in druge države morajo storiti potrebne korake. — Angleški list sicer ne pové, kaj nameravajo Bolgari, ali domnevati moremo, da bi utegnili proglašiti nezavisnost. S tem bi pa berlinski dogovor dobil novo nevarno luknjo. Kaj bi Rusija potem storila, ne vemo, ali najbrž bi zahtevala, da se razveljavijo tudi one točke berlinske pogodbe, ki ji ne ugajajo.

Srbija. Te dni igra se v Srbiji poslednji akt velike komedije. Vlada je zbornici predložila načrt zakona, s katerim se kralj Milan odreče državljan-skim pravicam v Srbiji. V skupščini gotovo ni nobenega, ki bi resno ugovarjal temu predlogu. Le v tem so različnih mislij, koliko naj se dá bivšemu kralju odškodnine. Kralj zahteva dva milijona, ali mnogi poslanci se mislijo, da bi morda še malo od-jenjal. Predvčeraj je pa uradni list iznenadil čita-telje z nepričakovano objavo v uradnem delu, da se je kralju Milanu dovolil izstop iz srbskega državljan-stva in je torej prenehal Milan Obrenović biti srbski državljan. Vlada torej ni čakala sklepa skupščine, temveč je kar sama stvar rešila. Menda je že go-tovo, da je skupščina ne bode ugovarjala.

Rusija. Nov udarec je zadel velikega pisatelia grofa Leva Tolstega. Odpeljali so ga iz nje-gove graščine v samostan Solovski ob Ilmenskem jezeru, kjer ostane, dokler car ne ukrene, kaj se bode dalje z njim zgodilo. Mogočna stranka vse sile napenja, da bi uničila velikega pisatelja. Ko bi mož ne bil tako star, zgodilo bi se mu morda tako, kakor Dostojevskemu in drugim, katere so odpeljali v Sibirijo. — Kakor poročajo poljski listi, je zadnji čas vlada v Volhiniji zaprla več katoliških samo-stanov. V Zabloteah so župnijsko cerkev prenamenili v magazin.

Francija. V francoskem senatu se je začelo posvetovanje o prenosni visokega šolstva v tem smislu, da se fakultete v provincijah združijo v vseučilišča. Poslanec Challemel-Lacour je odločno ugo-varjal temu, da se v Franciji osnujejo vseučilišča po nemškem vzoru. Nemška vseučilišča neso pri-merna za Francijo, ker so nastale iz partikularizma. Vsak vladar je hotel imeti svoje vseučilišče. Na vojne dogodbe pa ta vseučilišča neso imela nobe-nega vpliva. Oboževanje stvari, ki jih dobro ne po-znate, je znamenje bolezni, ki je lastno poraženim narodom. Pozivljaj je zbornico, da naj se ne uda nemškemu vplivu. Francozi imajo učno sistemo, ki ni popolna, ki se pa dá popraviti. Ta govor je na-pravil velik vtis.

Izvirni dopisi.

S Holmca, 11. marca. (Zima, bolezen, pomanjkanje.) Akoravno nam je zima v jeseni še celo do sv. Treh Kraljev prizanašala, je pa na pomlad toliko daljša. Jutri bo sv. Gregor, prvi pomladni dan, pa zime neče biti konec, ampak še huje pritiska. Oni teden je bila mrzla burja, da je tako že nekoliko južno obnebjé shladila, da je bil ta teden prav občutljiv mráz, ker toplomer je kazal 8. in 9. t. m. 10 stopinj mraza. Sneg tudi nič ne kopni, ker stari je trd, da se lahko hodi brez vdí-ranja po njem, nov pa tudi zmiraj pripada. Pred-sinočnjim ga je padlo za eno ped, nocoj pa še več, da ga imamo skoraj do kolena. Danes pa zopet pada tako goste in tako mede z njim, kakor bi bili sredi zime. Zato saj moramo v sušcu za pečjo s pesnikom tožiti: „Oj dolga zima mraziš me, mraziš me, tako dolgo proč ne spraviš se.“ Tolaži nas le to, da bo morebiti sušec zdaj znorel, bo pa v drugi polovici boljše; saj je resničen stari pregovor: sušec je ves pasji, ali zviija z glavo ali z repom, to je v začetku, ali na koncu. Ptički, ki so se bili že pred pustom oglasili, so zopet utihnili. Bog nam daj skoraj gorkejšé dni, ker ljudje že komaj čakajo, da bi zapustili zaduhle izbe, kjer letos bolezen gospo-duje.

Predlanskim pri nas ni bilo hripe, kakor dru-god, letos je pa vse hripavo in bolno. Kakor berač in kakor bi bila nalezljiva gre od vasi do vasi in od hiše do hiše. Nekatere posadi k peči, ki jo kmalu prebolijo, nekatere položi tudi v posteljo in ene tudi v mrzel grob, če se pritakne še pljučnica ali pa vročnica. Ljudje se pa tudi premalo varujejo sploh prehlajenja, tudi v tej bolezni se ne vleže no-beden v posteljo, da ga popolnoma potlači, zdrav-nikov tudi ne kličejo, ker je pomanjkanje denarja.

Pomanjkanje denarja je prvič za to, ker je bila pretečeno leto slaba letina in drugič, ker je letos pri pletenju slab zaslužek. Slaba letina je bila zato, ker je rž po zimi pozebla, da je ni skoro nobeden za seme pridelal; ajdo je pa slana vzela. Rž in ajda pa dajete ravno kmetu kruh, ker pšenico mora za davke prodati; zatorej mora ali pa bo še moral vsak tudi trdnější posestnik žito ali moko kupovati. Do letos je bilo žito prav po ceni, še cenejšé, kakor 2 gld. mernik pšenice, letos je pa cena precej po-skočila. Je že križ, kadar ima kmet kaj prodati,

tedaj je vse po ceni, kadar mora pa sam kupovati, je pa vse drago. Nekateri posestniki že zdaj kupu-jejo; kaj bo pa še, ko še sneg pokriva zemljo. To pomanjkanje je pa pri nas še toliko občutljivejše, ker ljudje tako malo zaslužijo. V tukajšnji okolici, kakor tudi v vsem kamniškem okraju, kakor je znano, pečajo se ljudje s slamnikarijo po zimi, da pletejo eni slamnate kite, drugi pa iz njih šivajo slamnike, katere prodajejo potem v domžalske to-varne, kjer jih potem izdelujejo in po svetu razpo-šiljajo. Do letos je zaslužil vsak pletar, tudi otroci od 10 do 20 kr. na dan, ker je spletel lahko eno ali dve kiti, in vsaka šivalka po 30 kr. in še več. Sedaj pa ne šivajo več po hišah, ker tovarnarji so si omislili šivalne stroje, zatorej nečejo več ročno šivanih slamnikov kupovati. Kite so pa tudi veliko cenejši, ker vse plete in ker baje vse lepši kite z Laškega dobivajo, tako da ljudje skoraj pol manj zaslužijo, kakor poprej.

Kakor je bilo brati, je bila letos povsod bolj slaba letina, zatorej bi bilo umestno, da bi se bila dala kmetom pomoč, ki imajo zaradi slabe letine dvojno zgubo, ker prvič nimajo kaj prodati, da bi davke plačali, drugič pa morajo še sami živež ku-povati. Vlada in državni zbor bi morala bolj skrbeti za kmetiški stan. Davkar nič ne vpraša, ali imaš, ali nimaš. Ker morajo kmetje sami letos žito kupo-vati, zatorej bi bili oni najbolj potrebni draginjske priklade. Pa državni zbor in vlada . . . To se je očitno pokazalo, ko so hoteli malim obrtnikom zljajšati davke, poljedelcu pa ne, ko je vendar on naj-bolj potreben, da se mu znižajo davki in zljajšajo druga bremea. Če pa mora trpeti kmet, ki pri-meroma največ davkov plačuje cesarskih in deželnih, zakaj bi tudi drugi stanovi ne potrpeali. Pa naj bi se že bila dovolila uradnikom draginjska priklada, naj bi se bili davki znižali malim obrtnikom, ker jih tudi hudo tarejo; pa da se zasebnim družbam in podjetjem žrtvuje toliko milijonov, to ne gre v glavo našemu ljudstvu. Ko bi davkoplačevalci svoje davke že lahko plačevali, naj bi že bilo; ako se davkoplačevalcem, kmetom in obrtnikom tako slabo godi, da pomanjkanje trpijo, potem je nerazumljivo, zakaj so naši državni poslanci tako radodarni. Ko je tem obveljalo, so se oglasili pa še bogati Dunaj-čanje za podporo, pa ne za kake tisoče, ampak kar za 41 milijonov za velikomestne stavbe in naprave. Ako privolijo v to kmetiški poslanci, potem zaslu-žijo, da se jim nezaupnice pošljejo. Ali bi se ne reklo to: lačna vrana sito pita.

Iz Mavčič, 10. dan marca. Danes se je vršila tukaj volitev župana in občinskih svetovalecev. Za župana je izvoljen enoglasno v obče priljubljeni prejšnji župan Matevž Zevnik iz Praš, ki nam je že 17 let v splošno zadovoljnost županoval. Občinski svetovaleci so: Frančišek Jerala, Jožef Zevnik in Mihael Bohinc, vsi iz Mavčič. Ker že nekaj sporočam, dodam še to, da je umrla tukaj 6. dan t. m. blaga deklica Minka Jamnik za davico v 16. letu svoje starosti. Bila je ranjca že 3 leta, kakor pravijo, prva pevka. Petje je bilo njeno veselje. Zadnjikrat je pela še 1. dan marca v čast sv. Jožefu, ker se je pričel njemu posvečen mesec. In šestega je že v nebesih prepevala. Da je bila ranjca res priljubljena, kazal je njen pogreb v torek 8. dan t. m. Cerkev je bila polna, kakor v nedeljo, in na pokopališču razlegal se je jok, da so se celo možaki solzili. Naj v miru počiva.

Snega pa imamo, da bi ga bilo dosti še za eno zimo in to danes, ko je po stari navadi prvi spo-mladanski dan. Ljudje že premišljajo, kaj bo, ker še ne kaže, da bi bilo kmalu boljše.

Koncert „Glasbene Matice“.

Sobotni večer sme „Glasbena Matica“ z zlatimi črkami zapisati v svojo kroniko. Koncert, ki ga je dné 12. t. m. priredila, je naredil tolik vtis, da je srce vsacega zavednega in za umetnost unetega Slo-venca plavalo v veliki radosti in zadovoljnosti. Do-mov prišedši mislim sem si: Hvala Bogu! Zarija, ki se je bila lani prikazala, nas ni varala, napočil je napovedani dan. Kaj hočem s tem reči? Zavedni možje so spoznali, da moramo na glasbenem polju ukreniti drugo pot, pot prave umetnosti, ako hočemo kaj veljati pri drugih narodih. To pot je nastopila „Glasbena Matica,“ ker je prvič osnovala pevski zbor, ker je poklicala na delo možé, ki so se kaj učili, ki poznajo umetnostno literaturo zlasti slovansko, može, ki so navdušeni za glasbo. Zadnji koncert pa je bil, skoro bi rekel, slavnostni portale, ki vodi v svetišče glasbene vede in umetnosti. Na

starem stališču ni bilo mogoče ostati ter ob enem napredovati. Vsa čast narodni pesmi in trudu dosedanjih močij, toda „na prej“ veli glasilo. Upam, da bo ta koncert imel v tem oziru velike posledice za vse slovenske dežele, in da bo „Glasbena Matica“ pot kazala društvom do prave umetnosti.

Pa oglejmo si koncert sam. Vršil se je v dvorani filharmonijskega društva, ki je nalašč za to prirejena. Smelo rečem, da se koncert v tej obširnosti ne bi bil mogel dostojno vršiti v kateri drugi ljubljanski dvorani. Tu je vse nalašč prirejeno za koncerte in kar je največje vrednosti: akustika izvrstna. Koncert se je pričel z Dvořakovim psalmom 149. za mešan zbor in orkester. Skladba je velikanska, meriti se sme z najboljšimi klasičnimi deli; tempo živ, lega glasov visoka, uporabljene so najlepše umetnostne forme. Mešani zbor je brojil krog 70 glasov, spredaj v polkrogu dame, za njimi gospodje. Peli so jako navdušeno, vrela je iz srca beseda: „Nova pesem stvarnika poslavi.“ Orkester je bil malo glasen, nekateri pa pravijo, da je bil zbor premajhen. Kdo ima prav? — Skladba se odlikuje po tem, ker je ena sama misel na dolgo obdelana; tu ni nobenih kitic, niti skromnih mislij, vse, kar je, je velikodušno, velikansko, kakor se spodobi Bogu. Soprani švigajo kvišku kakor rakete, vedno više in više, da se povspno do trona najvišega Boga. In moški glasi gredo za onimi in jim dajo povdarek in pomen.

Za tem je nastopil moški zbor z Nedvedovo „Ne zabi me.“ Prišel je z rajskim pianissimo in sploh celo skladbo izvršil prav dobro in občutno, a skladba sama ni prikladna za okvir tega velikega koncerta. Nedved je zložil dosti boljših zborov, izvolitev tega zbora ni bila srečna. Še manjša se je videla in čula za izbornim psalmom.

Nato nastopi težko pričakovani tenorist gospod Tertnik. Simpatično je bil pozdravljen in gospica mu je takoj pri nastopu podarila velikansko liro iz lavora okrašeno z lepimi trakovi. Pel je slavospev Walterjev iz Wagnerjeve opere „Mojsterski pevci norimberški“ in Hönovo arijo iz opere „Oberon.“ Tertnik je Wagnerjanec. Glas njegov ima širok obseg. Če se ne motim, je parkrat prav krepko pel gorenji „cis“. Glas je jako prijeten, močan, nastavek (Ansatz) krepak in siguran. Takoj po prvih taktih se je poznala pri g. Tertniku skrbna šola. Dasi je mnogo pel in dvakrat dodal, vendar se mu ni poznala utrujenost. Videlo se mu je, da rad poje, in da je hvaležen „Gl. Matici“, ki ga je iz prva vzgajala. Občinstvo je hvaležno poslušalo njegove speve in mu burno ploskalo. Ako ostane g. Tertnik vedno tako marljiv, nadejati se more lepe prihodnosti kot junaški tenor.

Biser celega koncerta sta bila Dvořakova dvospeva, a) „Prstan“, b) „Da, jaz te zapustim“. Pel je zbor vseh dam, okolu 30 na število s spremljevanjem glasovira. Dvospeva sta občinstvo kar očarala, zlasti drugi. Prav za prav ima sopran glavno ulogo, alt pa skaklja krog njega, kakor zimzelen okrog krepkega stebra. Bila sta pa dvospeva tudi izvrstno naučena in izvajena.

Koncertant g. Baudis je jako simpatična oseba. Sviral je Svendsenovo „Romance“ in Al. Zarzyckega „Mazurko“. Jako čarobne glase je izvalil svojim goslim! Naraven glas ali flageolett, vse je izviralo tako čisto izpod loka, da se nismo mogli načuditi. Gosp. Baudis nima sicer močnega glasú, a miloba njegova je izborna. Dodal je eno točko iz „Spanische Tänze“.

Sedaj nastopi zopet mešani zbor in poje Foersterjevo „Ljubica“. Ko so odmevali prvi akordi, kako se nam je topilo srce. Nekdo za menoj je vskliknil: Tukaj se takoj pozna cerkveni skladatelj. V resnobnih mol-akordih opisuje skladatelj mrtveca, ležčega na mrtvaškem odru, kojega hodijo kropiti znanci in prijatelji. Vsi so prišli, samo ene ni bilo. Ljudje stikajo glave, deklice šepetajo: „Vsi so prišli ga kropiti in molit zanj, samo nje ni bilo.“ Jedna za drugo skrivnostno šepetajo: „Saj sem rekla, saj sem rekla, da je čisto brez srca...“ Gosp. Foerster je celo pesem dramatisiral tako srečno, da smo se le čudili. Zlasti pa besede: „Saj sem rekla.“ Zdelo se nam je, da čujemo opravljive deklice, ki se pohujšujejo, da ona ni prišla kropiti, ki je imela največ vzroka. Sedaj nam predstavi še starke, ki gibajo stare čeljusti in se izpodtikajo, da Ovetkove ni kropiti. Naenkrat se raznese žalostna novica, da je umrlo tuge Ovetkovo deklé. Ne sodite torej pred časom! Pesem je dolga, a poslušalcu še prekratka; mislim, da je Foersterjeva najboljša, in težko pri-

čakujemo, da izide v tisku. Sploh mešan zbor, to je ideal petja. Matičarjem bodi le prva skrb, da si ohrani ta zbor.

Mascagnijev cerkveni zbor se prične v stranski sobi s harmonijem. Pel je zbor mladih gojencev „Regina coeli laetare“. Začetnikom se spodobi milejše merilo. Če ni bilo vse prav čisto, to radi odpustimo; in tem raje, ker so bili oddaljeni od glavnega zbora. Le-ta je vrlo in krepko završil svojo nalogo. Zbor je kompakten, korenit, nikjer nobene mehkužnosti. Sloh se mora reči, da je koncert podajal le zdravo glasbo, tečno hrano in to je prav.

Ne morem zamolčati, da je g. Hoffmeister pri raznih točkah izvrstno spremljal koncertante. Njegova vloga ni bila tako sijajna, a vsakdo bode priznal, da ni mala stvar, zdaj temu, zdaj onemu se pridružiti, njegovim maniram se ukloniti; a vendar je gospod igral in spremljal, kakor da je s koncertantom enega duha.

Do zdaj niti z besedo nisem omenil g. Hubada, dirigenta „Glasbene Matice“. G. Hubad je prišel še-le v jeseni v Ljubljano; dokončal je ravno študije na Dunaju, kjer je bil ljubljene profesorja dr. Brucknerja. Prišedši v Ljubljano, bila mu je prva skrb, da ustanovi dober moški in mešani zbor. Orkester je še v daljavi. Materijala je dobil malo izvežbanega, najmanj za mešani zbor. Prišel je torej z ljubeznijo do glasbe, ki je menda malo komu dana v tej meri, ko g. Hubadu. V primeroma kratkem času je izobrazil zbor, in to ni bila majhna stvar, kajti mnogo pevk je prišlo k njegovim vajam, ki v začetku niti teorije niso poznale; in sedaj po preteklem pol letu, kak sijaj, kaka dovršenost! Kdo se loti Dvořakovega psalma, ta se mora opirati na siguren in krepak zbor, in tega si je izvežbal g. Hubad v tako kratkem času. Gosp. Hubad zasluži torej popolno priznanje in našo najiskrenejšo zahvalo za svoj trud in požrtvovalnost. Ako je v tem kratkem času dosegel tolik uspeh, vprašam: Koliko more on še storiti — mlad, naudušen umetnik. Naša srčna želja je, da bi slovensko občinstvo umelo njegove blage namene in ga podpiralo. Mislim pa, da najtrdnjša podpora dirigentu je pač složnost izvršujočih članov. Ljubezen do divne umetnosti bodi torej vez in kit, ki naj vse jedinita.

Dvorana je bila natlačena do zadnjega prostora. Koncert so počastili s svojo navzočnostjo poleg drugih odličnjakov deželni predsednik baron Winkler, deželni glavar Detela, dež. sodišča predsednik K o č e v a r, župan Grasselli, trgovske zbornice predsednik P e r d a n itd. Tudi člani filharmonijskega društva so bili prisotni v obilnem številu. Predsednik tega društva vladni svetovalec dr. Keesbacher se je prav laskavo izrekel o koncertu in osebno čestital koncertantom.

K sklepu izrekam iskreno željo, da „Glasbena Matica“ napreduje na tem potu, in to se bode zgodilo, ako ohrani vrle moči, s katerimi se mora danes ponášati. Zanimanje bode vedno večje, torej tudi obilniša duševna korist za narod; glasba bode v resnici blažil na in prvi naš glasbeni zavod si bode zaslužil hvalo vsega naroda.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. marca.

(Deželni zbor kranjski) ima jutri 4. sejo. Na dnevnem redu je mej drugim več prošelj za podpore, računskih sklepov in proračunov, poročilo o uravnavi potoka Mirne, o deželni kulturi in agrarnih razmerah.

(Dnevni red) seji občinskega sveta ljubljanskega v torek, 15. dan marca 1892, ob 6. uri zvečer. — 1. Oznailo predsedstva. 2. Stavbinskega odseka poročilo: a) o prizivu kranjske hranilnice v Ljubljani zoper odlok magistratov v neki stavbinski stvari; b) o tvrdke G. Tönnies ponudbi gledé menjave sveta v Parnih ulicah; c) o hišnega gospodarja Antona Jeraničča prizivu v neki stavbinski stvari. 3. Poročilo odseka za olepšavo mesta; a) o nasadu dreves na novi Tržaški cesti in v novem drevoredu iz Knafjevih ulic; b) o drsalskega društva prošnji gledé dovoljenja za zgradbo novega paviljona za drsališče Podturnom.

(Zaroka.) Grofica Waideck, hči nedavno umrlega nadvojvode Henrika in baroninje Waideck, se je zaročila z vojvodo della Grazia.

(Umrli) je v Zagrebu dné 9. t. m. akademiški slikar in arhitekt Milan Sunko. Pokojnik rojen na Zidanem Mostu leta 1860, je bil jako nadarjen učenec pokojnega profesorja Janeza Kleina na Du-

naju. Po vzvišenem vzgledu svojega slovitega mojstra baval se je večinoma z nabožnim slikarstvom, a odlikoval se je še prav posebno v heraldiki in o ornamentiki. Predlanskim je romal v sveto mesto Rim, da bi v tej šoli vseh umetnikov popolnil si svoje vednosti. „Hrvat z dušo i telom“ našel je v svoji domači grudi prerani grob. Pri velikih vojaških vajah, katerih se je udeležil ono leto doli v Požagi kot „domobranec“, našel se je neozdravljive jetike. Ta slovanski umetnik bo živel v svojih slikah, katere je znamoval z gotiškimi monogramom: M. S. Naj počiva v miru!

P. N—e.

(V Litiji) je umrl minoli četrtek popoldne gosp. Lovro, Tura, posestnik in načelnik gasilnega društva, svak g. L. Svetca. N. v m. p.!

(Slovensko gledališče.) Imel je prav srečno misel, kedor je opozoril na G. Ohnet-a igrokaz „Le maitre de Forges“, kateremu pa je prelagatelj g. Kopitar dal neprimeren naslov „Fužinar“, kar v našem občevalnem jeziku pomenja topilniškega delovca. Ta igra je dramatisiran roman istega pisatelja, čemur pripisujemo nekatere za gledalce malo nejasne dogodke, osobito med tretjim in četrtnim dejanjem je vrzel preširoka. Navzlic temu je ta igra mej najboljšimi, katere smo videli letos na slovenskem odru, in se bode gotovo dolgo obdržala na repertoarju. Vsi glavni značaji so risani naravno, vzeti so iz življenja, da si gledalec skoraj ne more misliti drugačnih. In kar moramo s svojega stališča v prvi vrsti naglašati, to je ona plemenitost, ki se kaže posebno v značajih „fužinarja Filipa Derblaya in njegove vzorne sestre Suzane. Derblay je sicer na videz trd, neizprosni, celo svojeglaven, a je v pravem pomenu besede mož, ki goji v srcu svojem najudanejšo ljubezen do svoje soproge Claire in bratovsko skrb do sestrice. Claire je, rekli bi, neobrušen demant, kateri pa se po daljših mukah in boleznih obrusi v krasen kristal, ki v zadnjem prizoru s svojim leskom razsvetli in uglaadi trpečemu soprogu mračno čelo ter mu v življenju lajša delo in blaži skrb za tisoče delavcev. Markiza pl. Beaulieu je sicer ponosna aristokratinja, ki pa vsled družinske nesreče in plemenitega srca stopi udana v krog preproste obitelji ter deli obile darove revni mladini. Njen sin Octave je vrl mladenci in vreden ženin Suzanin. Vojvoda pl. Bligny je prevzetan aristokrat, za katerega francoska revolucija ni proglasila enakosti stanov in aristokratstvo več velja, nego simbol na zaročnem pristanu. Moulinet je nadležen in smešen „parvenu“, ki si je s sleparijo pridobil milijone in z zlatom svoji naduti hčeri odprl vrata v vojvodsko palačo. Te slabe značaje pa v toliki meri prevladuje plemenitost prejšnjih, da gledalec z zadovoljstvom zapusti gledališče. Kar se tiče igralcev, pohvaliti nam je v prvi vrsti gospoda in gospo Borštnikovo, ki sta izvrstno predstavljala glavni vlogi Derblaya in Claire, sosebno oni prizor takoj po poroki. Ker nam nedostaja prostora, omenimo le ob kratkem, da so gospa Danilova (markiza), gospica Slavčeva (Suzana) in gosp. Danilo (vojvoda Bligny) hvalevredno igrali svoje vloge, gospica Polakova je prav marljiva, svetujemo pa jej razločnejšo besedo, česar smo pogrešali sosebno v prvem dejanju; gospod Sršen pa je preveč pretiraval, ostali so zadovoljeli. Uprizorjena je bila igra dobro, izvzemši prizor, ko baron Préfont pobéra neko rudnino prav pred sobo, kjer gotovo ne leži kamenje, in zadnji prizor četrtega dejanja; temu pa je uzrok le tesen prostor na odru.

(Iz Celovca) se nam piše z dné 13. t. m.: Začetkom minolega tedna smo imeli lepe zimske dni, z nenavadnim mrazom do — 15°. Dnó 11. t. m. po noči pa je nasedlo nad črvelj visoko snega. Danes zjutraj je nastopil nenavadno hud mraz. Opoldne je začelo zopet snežiti. — Razni krogi, ki z vso močjo delajo na to, da bi napravili iz Celovca „veliko“ mesto z vsemi velikomestnimi napravami, hoteli so uvesti tudi telefon. Ker pa so se branili razni hišni posestniki te nove naprave, splašal je telefon zopet po vodi. Radi tega je zdaj vik in krik po raznih nemško-naprednih listih, kojim je „nazadnjaštvo“ celovških meščanov nerazumljivo in Celovec že imenujejo „Kärntens Krähwinkel“. Tudi v celovski mestni zbornici čul se je zadnjič enak glas. — K vojaškim naborom na Koroškem, ki se vršijo od 15. marca do 29. aprila, je poklicanih vkupe 6188 mladeničev.

(Prememba posesti.) V soboto je pri eksekutivni dražbi g. Jos. Vodnik kupil Plautzovo hišo v Spodnji Šiški za 22.000 glid.

(Družbe sv. Cirila in Metoda) ženska podružnica v Ormožu je imela 21. svečana t. l. svoj prvi občni zbor. V načelnistvo so voljene p. n. gospé in gospice: Roza Miklova, prvomestnica; Tilika Fremensfeldova, tajnica; Micika Sova, blagajničarica; njihove namestnice so: čč. gg.: Amalija Vrtnikova, Terezija Magdičeva, Tilika Kandričeva. Mlada podružnica vrlo vspeva in ima že 4 ustanovnice, 43 letnic in 13 podpornih udov; osem dnij po prvem občnem zboru pa nam je poslala 100 gld. Naj bode Ormož s svojo novo žensko in vzgledno moško podružnico bodrilo drugim slovenskim mestom in trgov! — Isti dan kot v Ormoži, imela je tudi podružnica v Ponikvi občni zbor, katerega so se udeležili domoljubni Šmarčani, Sent-Jurčani in Celjani. Č. g. župnik Matej Vrečko je dal lepe podobe, da so ž njimi ozalšali prostore za zborovanje. Sploh načelnistvo jako hvali neutrudno delovanje č. g. župnika za našo družbo. In res so samo njegovi služabniki darovali 3 gld. 40 kr. — Pri zborovanju so bili navzoči tudi kmetski posestniki iz okolice, ki kažejo veliko naidušenje za narodno stvar. — Iskreno se zahvaljujemo vrlim domorodcem, ki se trudijo, da podpira celó priprosti narod namene naše družbe. Sad takega domoljubnega delovanja je sploh občno zanimanje za našo družbo, posebej pa še n. pr. veselje pojav, da smo dobili v kratkem času zadnjih treh dni devet darov iz raznih krajev slovenske domovine.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Telegrami.

Dunaj, 14. marca. Vsled politične doslednosti je kralj Milan, ko se je odrekel vsem dostojanstvom in častem v Srbiji, doposlal včeraj avstrijskemu cesarju odpoved, da se odpove dostojanstvu polkovnika-imejitelja.

Poreč, 12. marca. V današnji seji so dr. Volarić in tovariši v hrvaškem jeziku interpelovali vlado zaradi ovir slovanski liturgiji.

Praga, 14. marca. Deželni zbor je pri prvem branju, ko je zavrgel predlog Mladočehov, ki vztrajajo na znanem svojem stališču, na predlog kneza Windischgrätz izročil pravne predloge posebnemu odseku.

Budimpešta, 14. marca. Koloman Tisza je pri adresni debati v zbornici poslancev toplo zagovarjal nagodbo z Avstrijo, katera se po ustavi ne dá jednostranski premeniti. Napredki v duševnem in gmotnem oziru, vredenje financ in pa vera Evrope v ogersko državo so le učinki nagodbe. Naloga liberalne stranke bode, ohraniti nagodbo. Govornik je izjavil, da on ne želi večje samostojnosti.

Darmstadt, 13. marca. Veliki vojvoda hesenski je nocoj umrl; naslednik mu je veliki vojvoda Ernest Ludovik.

London, 14. marca. Sedaj štrajka nad 300.000 rudarskih delavcev. Štrajk bode trajal gotovo jeden teden, v nekaterih krajih tudi štirinajst dnij.

Umrli so:

11. marca. Neža Cotman, strojevodjeva žena, 67 let, Krakovski nasip 10, marasmus.

V bolnišnici:

9. marca. Helena Hirscl, dninarica, 48 let, vsled raka. — Helena Hribar, gostija, 66 let, pljučni emphysem.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
		barometra v mm	termometra po Celziju			
7. u. zjut.	725-6	-5-8	sl. sever	megla	jasno	0-00
12. u. pop.	725-8	1-6	brezv.	sl. vzh.		
9. u. zveč.	728-1	-4-8	sl. vzh.	sl. vzh.		
7. u. zjut.	730-2	-11-0	brezv.	megla	sneg oblačno	13-50
13. u. pop.	728-8	-4-2	sl. vzh.	sl. vzh.		
9. u. zveč.	728-2	-4-6	sl. vzh.	sl. vzh.		

Srednja temperatura obeh dni -3-0° in -6-6°, oziroma za 5-8° in 9-4° pod normalom.

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze sočutja mej boleznijo našega dragega sina, brata, svaka in strica gospoda

Lovra Tura

in za spremstvo k večnemu počitku se vsem iskreno zahvaljujemo.

Posebno pa častiti domači duhovščini, gg. župnikoma s Save in St. Lamperta; gasilnemu društvu litjskemu in šmartinskemu, odposlancem zaveze gasilnih društev iz Ljubljane in gasilnega društva iz Hrastnika, ter litjskemu pevskega društva za častno spremstvo in ganljivo petje.

V Litiji, dné 13. marca 1892.

144 1

Žalujoči ostali.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Koverti s firmo

Katoliška Tiskarna

po nizki ceni.

Advokat

dr. M. Hudnik

usoja si naznaniti, da je svojo

advokatsko pisarno

otvoril

v Ljubljani, Gospodske ulice 19,

kjer je bila poprej pisarna umrlega gosp.

dr. V. Zarnika.

130 4-4

Dunajska borza.

Dné 14. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	94 gld. 35 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	93 " 80 "
Zlata renta 4%, davka prosta	110 " 65 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 60 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1006 " — "
Kreditne akcije, 180 gld.	307 " 25 "
London, 10 funtov strl.	119 " — "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 46 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	58 " 25 "

Dné 12. marca.

Ogerska zlata renta 4%	107 gld. 40 kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 " — "
4% državne srečke 1. 1854., 250 gld.	138 " — "
5% državne srečke 1. 1860., 100 gld.	147 " — "
Državne srečke 1. 1864., 100 gld.	181 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma	100 " 50 "
Kreditne srečke, 100 gld.	186 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 60 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	21 " 25 "
Salmove srečke, 40 gld.	61 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	59 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	147 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2840 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	81 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 21 "
Laških lir 100	45 " 65 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Z le 6 gld. se lahko dobí 300.000 gld. že 1. aprila.

Dun. komunalne promese à 3 1/4 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobiček 200.000 gld. av. velj.

Tisine promese à 2 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobiček 100.000 gld. a. v.

Obe vkupe le 6 gld.!